

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

142

Vragen van de leden **Vos** en **Spekman** (beiden PvdA) aan de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de fusie van de Gemeenschappelijke Kredietbank Friesland en de Stadsbank Midden Nederland*. (Ingezonden 3 september 2009)

1 Bent u bekend met het bericht «GKB Friesland fuseert»?¹

2 Is het waar dat de Gemeenschappelijke Kredietbank Friesland en de Stadsbank Nederland behoren tot de grootste organisaties op het gebied van sociale kredietverlening en schuldhulpverlening?

3 Wat betekent de fusie van deze kredietbanken voor de marktverhouding van kredietbanken binnen Nederland?

4 Ziet u aanleiding om de Nederlandse Mededingingsautoriteit (Nma) te verzoeken de voorgenomen fusie te beoordelen?

5 Deelt u de mening dat «Kredietbank Nederland», de nieuwe naam voor de gefuseerde kredietbanken, tot verwarring kan leiden? Zo nee, waarom niet?

6 Wat is in uw ogen de betekenis van deze voorgenomen fusie voor mensen die een schuld hebben en hulp nodig hebben van een kredietbank?

7 Maken alle gemeenten in de betreffende gebieden gebruik van de diensten van de kredietbank als uitvoerder van de wettelijke taak?

8 Is een lening van 1000 euro tegen een rente van 15% door een kredietbank met een wettelijke taak toegestaan als kredietbanken geen commerciële activiteiten mogen ontplooiën?

¹ Leeuwarder Courant, 25 mei 2009
<http://www.leeuwardercourant.nl/nieuws/economie/ecoregio/article4746249.ece>

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken), mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 29 september 2009)

1 Ja.

2 Uit informatie van de twee betrokken organisaties blijkt inderdaad dat de nieuwe organisatie tot een van de grotere kredietbanken behoort.

3 Bij de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet zijn 80 leden aangesloten die alle actief zijn op het gebied van

de schuldhulpverlening. Hieronder bevinden zich ook commerciële organisaties. De Kredietbank Nederland werkt in 80 gemeenten.

4 Het is aan de fuserende partijen de voorgenomen fusie bij de NMa te melden wanneer hun activiteiten onder de werking van de Mededingingswet vallen en daarnaast hun gezamenlijke omvang daartoe aanleiding geeft. De NMa beoordeelt naar aanleiding van een melding of de fusie de mededinging op de Nederlandse markt op significante wijze zal belemmeren en of deze een economische machtspositie creëert of versterkt. Om inzicht te verwerven omtrent de noodzaak de fusie al dan niet te melden kunnen partijen de NMa om advies vragen.

5 Organisaties zijn in het algemeen vrij in het kiezen van een naam voor hun organisatie, dit geldt ook voor de nieuwe Kredietbank. Gemeenten of andere opdrachtgevers kopen diensten van kredietbanken in. Opdrachtgevers zullen goed weten welke kredietbank zij inschakelen om deze diensten te leveren.

6 De regie over de schuldhulpverlening ligt bij gemeenten. Gemeenten zullen hun klanten al dan niet via een kredietbank een schuldhulpaanbod doen. Uw Kamer is al eerder geïnformeerd over het wetsvoorstel voor de gemeentelijke

schuldhulpverlening¹. In dit wetsvoorstel wordt de gemeente verantwoordelijk voor integrale schuldhulpverlening. Gemeenten kunnen als opdrachtgever organisaties inschakelen, waaronder kredietbanken, om de schuldhulpverlening voor ze uit te voeren.

Het is aan gemeenten zelf om de kwaliteit van dit aanbod te bewaken. Als gemeenten van mening zijn dat een organisatie, om wat voor reden dan ook, niet de juiste kwaliteit (meer) levert, dan kunnen zij besluiten om het schuldhulpaanbod elders in te kopen of het zelf uit te voeren. Van de betrokken partijen is vernomen dat de fusie is ingegeven door de wens en de verwachting dat schaalvoordelen kunnen worden behaald die bijdragen aan een betere betaalbaarheid van schuldhulpverlening door de opdrachtgevers en een verbetering van de dienstverlening aan schuldenaren.

7

Kredietbanken voeren voor wat betreft de gemeentelijke schuldhulpverlening geen wettelijke taak uit, er is immers nog geen wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening. Wel kunnen gemeenten aan kredietbanken vragen om verklaringen op grond van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (ex artikel 285, lid 1, onder e) af te geven. Ook kunnen kredietbanken desgevraagd bewindvoeringstaken op grond van dezelfde wet uitvoeren. Op grond van informatie van de twee kredietbanken kan ik u verder het volgende melden.

De twee kredietbanken voeren in 80 gemeenten schuldhulpverleningstaken uit. In 90% van deze gemeenten gaat het om de volgende dienstverlening: schuldhulpverlening, budgetbeheer en sociale kredietverlening. Bij 10% van deze gemeenten voeren ze één of twee van de hiervoor genoemde diensten uit.

Overigens zijn gemeenten zelf betrokken bij het toezicht op de gemeentelijke kredietbanken, bijvoorbeeld doordat het college van burgemeester en wethouders een aantal leden van de Raad van Toezicht voordraagt, dan wel het reglement, de jaarrekening en de begroting van de kredietbank moet goedkeuren.

8

Zoals ik bij vraag 7 al heb aangegeven, berusten de activiteiten die kredietbanken voor gemeenten uitvoeren niet op een wettelijke taak. Gemeenten bieden schuldhulpverlening aan hun burgers aan vanuit de zorgplicht voor hun burgers. Zij zijn opdrachtgever van kredietbanken die (onderdelen van) schuldhulpverlening voor ze uitvoeren. Vanuit die achtergrond verzorgen gemeentelijke kredietbanken het aanbod schuldhulpverlening voor gemeenten en verstrekken ze kredieten aan personen die niet tegen de gebruikelijke voorwaarden bij een commerciële kredietinstelling geld kunnen lenen, de zogenaamde sociale kredietverstrekking. De Wet op het financieel toezicht is op deze vorm van kredietverstrekking in beginsel niet van toepassing. De kredietbanken horen wel te voldoen aan voorschriften in lijn met bepaalde voorschriften die de Wet op het financieel toezicht ook stelt (bijvoorbeeld ten aanzien van deskundigheid, betrouwbaarheid en integriteit, structurering en inrichting en zorgvuldige dienstverlening). Ten aanzien van de te vragen rentevergoeding gelden geen andere voorschriften dan die voor commerciële kredietinstellingen. De jaarlijkse kredietvergoeding is momenteel gemaximeerd op 16%. Dat betekent dat een rente van 15% in het aangehaalde voorbeeld is toegestaan.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 24 515, nrs. 146 en 152.